

Anmälan mot Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun angående handläggningen av ett ärende om bygglov sedan det återförvisats till nämnden av överinstans

Bakgrund

Dåvarande Byggnadsnämnden (numera Miljö- och byggnadsnämnden) i Tanums kommun beslutade i september 1995 att lämna bygglov för uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten T 1:2. AA och BB överklagade beslutet och anförde bl.a. att de inte hade fått tillfälle att yttra sig i ärendet. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, som ansåg att AA och BB:s fastighet var berörd på sådant sätt att de skulle ha hörts över ansökan, upphävde den 7 februari 2001 det överklagade beslutet och lämnade ärendet åter till byggnadsnämnden för ny prövning.

Anmälan

I en skrivelse till JO den 9 mars 2003 anmälde AA och BB med hänvisning till länsstyrelsens beslut, som vunnit laga kraft, Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun för underlåtenhet att vidta åtgärder för demontering av vindkraftverket på T 1:2. Vidare ifrågasatte de att ingen lägeskontroll hade gjorts från nämndens sida innan verket uppfördes.

Utredning

Miljö- och byggnadsnämnden anmodades att utreda och yttra sig i frågan om nämndens åtgärder efter länsstyrelsens beslut den 7 februari 2001. I remissvaret uttalades följande.

Bygglov för vindkraftverket lämnades 1995-09-08, och det uppfördes därefter under år 1996. Bygglovsbeslutet överklagades senare av makarna AA och BB, och länsstyrelsen beslutade 2001-02-07 att upphäva bygglovets och lämnade ärendet åter till byggnadsnämnden för ny prövning.

Det kan först konstateras att länsstyrelsens beslut grundades på det förhållandet att makarna AA och BB, som berörda grannar, inte hade blivit hörda innan beslut om bygglov fattades. Länsstyrelsens beslut har således inte innefattat någon prövning av sakfrågan om vindkraftverkets lokalisering.

Parallellt med prövningen av bygglovsfrågan pågår fortfarande en prövning av den miljöpåverkan, som vindkraftverket innebär. Vindkraftverket, med en effekt om 600 kW, är inte tillståndspliktigt, varken enligt tidigare miljöskyddslagen eller den nuvarande miljöbalken, men anmälningsskyldighet har förelegat enligt 19 § miljö-

skyddsförordningen. Dåvarande miljö- och räddningsnämnden i Tanums kommun beslutade 1997-08-21 att lämna råd för verksamheten. AA och BB överklagade detta beslut. Det upphävdes därefter 2002-03-13 av länsstyrelsen, som med stöd av 40 § miljöskyddslagen även lämnade verksamhetsutövaren, Vattenfall AB, föreläggande för driften av vindkraftverket.

Länsstyrelsens beslut har överklagats av Vattenfall AB, och är för närvarande föremål för prövning av miljödomstolen. Miljö- och byggnadsnämnden har senast 2003-03-26, § 171, avgivit yttrande över överklagandet.

Även om prövningen av bygglovsärendet och prövningen av miljöpåverkan i formellt hänseende är två skilda frågor, är de nära sammanhängande, och det har bedömts som lämpligt att före bygglovsprövningen avvakta utgången av miljödomstolens prövning.

Miljö- och byggnadsnämnden har också bedömt det som skäligt att inte vidta några åtgärder för ingripande mot det uppförda vindkraftverket innan frågan om bygglov har blivit slutligt prövad.

Till nämndens yttrande var fogad en kronologisk redovisning av de åtgärder som vidtagits i ärendet efter länsstyrelsens beslut.

AA och BB kommenterade remissvaret.

Bedömning

JO:s granskning avser främst tillämpningen av gällande förfaranderegler. JO uttalar sig normalt inte om myndigheternas ställningstaganden i sak. Mina uttalanden i det följande kommer därför endast att avse den fråga som remitterats.

Som framgått upphävde länsstyrelsen den 7 februari 2001 på formella skäl det bygglov som lämnats av nämnden för vindkraftverket på fastigheten T 1:2. Vid tiden för remissvaret i april 2003 hade det återförvisade ärendet inte tagits upp till förnyad prövning. Frågan är om en sådan handläggningstid är godtagbar, då ett ärende som återförvisats av högre instans får anses vara av förturskaraktär. Nämnden har, som förklaring till dröjsmålet, uppgett att det bedömts lämpligt att avvakta utgången av miljödomstolens prövning av det redan uppförda vindkraftverkets miljöpåverkan.

Reglerna i plan- och bygglagen (1987:10), PBL, och miljöbalken gäller parallellt i den bemärkelsen att regler om vad som skall iakttas vid en åtgärd kan återfinnas i båda lagarna. Både i PBL och i miljöbalken finns således bestämmelser bl.a. om hänsyn av olika slag som skall tas vid lokalisering av bebyggelse. Bestämmelserna är delvis av likartad karaktär, men har också olika innehåll och syfte. De kan därmed sägas komplettera varandra. I var och en av lagarna anges i vilken utsträckning som prövning krävs enligt respektive lag och vilka förutsättningar som därvid gäller för prövningen. En byggnadsnämnd har att pröva ett ärende om bygglov enligt bestämmelserna i PBL oberoende av den prövning och tillsyn som vid sidan av bygglovsprövningen kan ske enligt miljölagstiftningen. Bygglovsprövningen är således inte en sista kontroll av att nödvändiga tillstånd föreligger.

Av utredningen framgår att miljö- och byggnadsnämnden, efter länsstyrelsens beslut den 7 februari 2001, under april månad samma år beredde berörda grannar och andra tillfälle att yttra sig i det återförvisade bygglovsärendet. Under slutet av år 2001 och fram till september år 2002 kommunicerades en ny situationsplan med

inmätt placering av vindkraftverket och vidtogs utredningar om buller- och skuggförhållanden. Därefter och i vart fall fram till remissvaret i slutet av april 2003 synes inga ytterligare beredningsåtgärder ha vidtagits i bygglovsärendet.

Som framgått hade länsstyrelsen upphävt det bygglov, som nämnden meddelat i september 1995, på grund av att AA och BB inte hade fått tillfälle att yttra sig över ansökan. Nämnden har således haft att så snart som möjligt efter återförvisningen avhjälpa denna brist i beredningen och därefter på nytt pröva bygglovsansökan. Enligt min mening kan en handläggningstid som överstiger två år inte godtas i ett på formell grund återförvisat ärende. Som ovan uttalats har nämnden haft att pröva bygglovsärendet enligt reglerna i PBL oberoende av prövningen enligt annan lagstiftning. Jag delar således inte nämndens uppfattning om det lämpliga i att avvakta miljödomstolens prövning.

Vad AA och BB i övrigt anfört föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande av mig.

Jag avslutar ärendet med den kritik som ligger i det sagda.